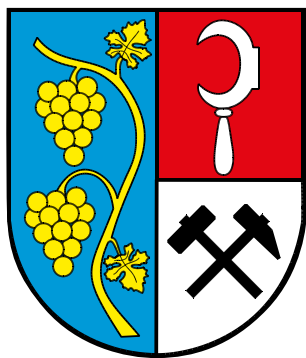

2/ 2021

Šardice

N Á Š S P O L E Č N Ý D O M O V

Slovo starostky

strana 3

Obec Šardice informuje

strana 5

MŠ a ZŠ

strana 11

Historie knihovny

strana 13

Spolky

strana 14

Z historie

strana 19

ZALIJ SVOJI OBEC

Záchranná mise

- 1. Sbírej použitou, ale čistou vodu z domácnosti do kyblíku – vše bez mýdla, saponátů, tuku a soli.**

Voda z mytí rukou
nebo sprchy
před namydlením

Umývání
nádobí

Zbytky nedopité
vody a čaje

Odtočená voda
z kohoutku

Voda po omytí
ovoce a zeleniny

Vychladlá voda
po vaření

- 2. Touto vodou ráno nebo večer zalej:**

- 3. Zalévej nasbíranou vodou každý den a řekni o tom sousedům, rodině, kamarádům... Ať se připojí!**

Trávník/záhon

Strom

Keř

Stromy

Vzrostlé stromy zalévej u hranice koruny.
Mladé stromy nejlépe do:

Čísla

Menší domácnost nasbírá průměrně 30 litrů vody denně k jejímu opětovnému využití. To je za sezónu cca 4 500 litrů jen za jednu domácnost.

1. TIP: Více podrobností najdeš na zalejme.cz nebo sazimebudoucnost.cz.

2. TIP: Domluvte si s kamarády pravidelné schůzky u vašeho oblíbeného stromu s kbelíky vody.

3. TIP: Chemicky znečištěnou vodu použij na splachování WC a ušetři tak pitnou vodu!

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

Komunitní centrum Nesečín, sousedím
ve spolupráci s Kbelík vody do přírody
#kbelikvody a iniciativou Zalejme.cz.

Slovo starostky

Blažena Galiová
starostka obce

Vážení spoluobčané,

léto a prázdniny jsou v plném proudu a nádherné letní počasí nám dává zapomenout na starosti spojené s covidem.

Děkuji všem, kteří se nechali očkovat. Všem, kteří onemocněli a potýkají se s následky onemocnění, přeji rychlé uzdravení a hodně sil k návratu do normálního života. V jarních měsících jsme si více než jindy uvědomili, že zdraví je to nejdůležitější, co si můžeme přát.

V době uzávěrky tohoto zpravodaje nikdo z nás netušil, že Hodonínsko a Břeclavsko postihne ničivé tornádo, které si vyžádá šest lidských životů a způsobí obrovské materiální škody.

Děkuji všem dobrovolníkům, kteří pomáhali a stále pomáhají odstraňovat následky tornáda, děkuji všem za materiální a finanční pomoc. Mnozí zaslali finanční prostředky na transparentní účty či na účty charitativních organizací. Kdo nemá možnost peníze zaslat na účet, může je přinést do pokladničky, která je umístěna na OÚ Šardice.

Poděkování patří našim dobrovolným hasičům, zaměstnancům technických služeb, místním stavebním firmám, tesařům a všem dobrovolníkům, kteří jeli bez ohledu na svůj volný čas pomáhat u vyklízení trosek. Všem ještě jednou děkuji a moc prosím, podpoříme je, jak jen můžeme. Ne jen dnes, ale dlouhodobě, protože to nadšení postupně poleví a všichni poškození budou potřebovat pomoc týdny, měsíce, určitě roky! Co se nám v poslední době podařilo?

Byla zahájena rekonstrukce učebny jazyků v budově základní školy. Do konce měsíce srpna bude kompletně nově vybavena jazyková učebna z dotace Ministerstva pro místní rozvoj ČR 10. výzva MAS Kyjovské Slovácko v pohybu – IROP – Vzdělávání. Výše přidělené dotace je 3,42 milionu Kč.

Probíhá výběrové řízení na výměnu veřejného osvětlení v rámci programu EFEKT II. etapa, kdy bude dokončena výměna osvětlení v druhé části obce. Také dosud nebyla vybrána firma na výsadbu lokálních biokoridorů LBK I a LBK II, hodnota dotace ve výši 7,151 tis. Kč.

Bohužel jsme nebyli úspěšní a nezískali jsme dotaci na projekt revitalizace budovy mateřské školy a na rekonstrukci silnice Suchý rádek.

Ze svého rozpočtu uhradíme vybudování chodníku před pěti rodinnými domy u cyklostezky a stavbu chodníku a VO podél silnice II/422 v tzv. parčíku Žen.

Podařilo se nám vysadit stromy v rámci vyhlášených výzev, informace o výsadbách najdete v tomto zpravodaji.

Po skončení nouzového stavu jsme obnovili tradiční obřady a prožili krásné okamžiky při vítání dětí do života, kdy se nám některá loni narozená „miminka“ již nevešla do kolíčky, přivítali jsme manželské páry, které oslavily výročí zlaté svatby a dokonce i jednu svatbu diamantovou. V obecní hale jsme se setkali s jubilanty, kteří v loňském i v letošním roce oslavili nebo někteří teprve letos oslaví 80, 85 a 90 let svého života.

V takových dojemných okamžicích si mnohý z nás uvědomí, že tvoříme společenství lidí, kteří jsou pevně spjati s naší krásnou obcí, a skutečnost, že každý jedinec je součástí její historie, současnosti a budoucnosti!

Přeji vám krásné, pohodové a slunné prosvícené prázdninové dny. Rozjedte se za svými blízkými, které jste dlouho neviděli, starosti hodte za hlavu a užívejte si letní pohody a darů naší země!

Výpis usnesení z jednání rady obce a zastupitelstva obce

Blažena Galiová
starostka obce

Zasedání zastupitelstva obce

č. 15 dne 14. 4. 2021

Zastupitelstvo obce (ZO):

- **schvaluje** investiční záměr a podání žádosti o dotaci na MF ČR na investiční akci „Revitalizace technických instalací v MŠ Šardice“, z Programového financování z VPS MF, podprogramu Podpora obnovy a rozvoje materiálně technické základny regionálního školství v působnosti obcí pro rok 2021. Realizace předmětné akce je v souladu s územně plánovací dokumentací pro Obec Šardice schválenou dne 26. 11. 2015. Zastupitelstvo obce (ZO) Šardice schvaluje závazek spolufinancování investiční akce min. ve výši 2 693 520,00 Kč, tj. 15,22 % celkových způsobilých nákladů akce dle investičního záměru a dle podmínek výše uvedeného podprogramu; ZO pověřuje starostku a radu obce (RO) zajistit provedení výběru zhotovitele předmětné akce v souladu se zákonem 134/2016 Sb.
- **ukládá** předložit na další jednání ZO možnosti umístění úsekového měření či stacionárního radaru
- **ukládá** oslovit Ing. Štefančíka, aby provedl aktualizaci projektu komunikace a parkovacích míst ve Vinařské uličce, zároveň ukládá svolat facilitaci zúčastněných stran k dalšímu řešení této části obce

Zasedání zastupitelstva obce

č. 16 dne 24. 5. 2021

Zastupitelstvo obce (ZO):

- **schvaluje** zadání Územního plánu Šardice
- **bere na vědomí** připomínku vlastníků nemovitostí sklepy u hřiště, která nemohla být do zadání ÚP zahrnuta (přišla 1 měsíc po termínu); připomínka bude

součástí spisového materiálu a žadatelka může toto v souladu se stavebním zákonem v rámci společného popř. veřejného jednání uplatnit, o čemž byla žadatelka informována Odborem územního plánování MěÚ Kyjov

- **schvaluje** vstup Obce Šardice jako řádného člena do spolku NAŠE ODPADKY z. s. se sídlem Uherčice 339, 691 62 Uherčice, IČ 107 22 289

Zasedání rady obce č. 53

dne 17. 2. 2021

Rada obce (RO):

- **schvaluje** Plán rozvoje rodinné politiky v obci Šardice pro období 2021–2030 a doporučuje ZO ke schválení
- **projednává a schvaluje** odklad platby poplatků za odpad, psy a hřbitovní místa o jeden měsíc; termín zahájení výběru je stanoven na 22. 3. 2021 s ohledem na zhoršující se epidemickou situaci v obci a okolí

Zasedání rady obce č. 54

dne 8. 3. 2021

Rada obce (RO):

- **bere na vědomí** žádost o podporu akce Dosadba stromořadí v obci Šardice z programu Výsadba stromů, která byla podána na Státní fond životního prostředí, a ukládá oslovit firmy za účelem zaslání cenové nabídky na výsadbu stromů v obci (100% dotace ve výši 260 500 Kč, celkem bude vysazeno 42 ks stromů s obvodem kmínku 12–14 cm, kotvením kůly, součástí dodávky bude zálivkový vak o objemu 50 litrů; výsadba bude provedena nejpozději do 31. 12. 2021).
- **bere na vědomí** petici k úpravě a vyřešení nepřehledného a nebezpečného úseku komunikace – zajištění bezpečného přecházení silnice na Paděláku. Žádost byla předána na SÚS JMK (zatím bez odpovědi) a projednána s firmou

Trasig, s. r. o.; dle jejich názoru širší komunikace neumožňuje umístění přechodu pro chodce nebo místa pro přecházení bez vybudování ostrůvku v komunikaci

- **projednává a schvaluje** cenovou nabídku společnosti Projekce DS, s. r. o., Hodonín, na projektové práce akce Šardice – komunikace a chodníky v obci
 - komunikace ul. U Hřiště
 - komunikace U Hrušky
 - komunikace od p. č. 51 k MŠ
 - chodníky oboustranně od č. p. 615 ul. Za Zicháčkovo
 - studie ul. Dědina, od HZ po rozcestí

Zasedání rady obce č. 55

dne 12. 4. 2021

Rada obce (RO):

- **nemá námítky** k projektové dokumentaci Šardice, ul. Klínek – oprava kanalizace, oprava vodovodu (investorem jsou Vodovody a Kanalizace Hodonín); projektová dokumentace řeší opravu kanalizačního řádu v ulici Klínek od Obecního úřadu po šachtu Š455 před budovou ZŠ TGM v délce 132,94 m. Součástí oprav bude i oprava vodovodního potrubí v délce 109,47 m v souběhu s opravovanou kanalizací (RO souhlasí se stavbou za podmínky dodržení platných právních předpisů a vyjádření všech dotčených orgánů)
- **projednává a schvaluje** úpravy dopravního značení v obci:
 - označení „Most v havarijním stavu“ – most za bývalým dolem Dukla Šardice (konec panelové cesty od Dukle, která navazuje na polní cestu C1 – Rajčatárna)
 - na začátek této polní cesty u bývalého dolu Dukla a myslivny č. p. 838 umístit značku „Nebezpečí padání větví“
 - Zřídit dvě vyhrazená parkovací místa pro invalidy, jedno z boku kostela od kostkové silnice, druhé na místním hřbitově

- Označení zábradlí mostu přes Šardický potok na ulici Zemkova bílo-červenou reflexní páskou
- U Domu seniorů, Šardice č. p. 855, označit parkoviště tabulkou „Parkoviště vyhrazeno pro obyvatelé domu seniorů a jejich návštěvy“
- Označit žlutou čarou silnici před vstupem do domova
- Umístit dopravní značku „Konec silnice“ atp. za penzion Karlík, č. p. 823 směr bývalý důl 9. květen, nyní Poliko, a. s.
- označení „Slepá ulice“ k domu č. p. 183 (poslední odbočka směrem za Dědinu vpravo přes most, kam údajně zajíždějí nákladní auta jedoucí na bývalé doly)

Zasedání rady obce č. 56

dne 3. 5. 2021

Rada obce (RO):

- **bere na vědomí** registraci akce a rozhodnutí o poskytnutí dotace Ministerstva pro místní rozvoj z programu Integrovaný regionální operační program na projekt ZŠ TGM Šardice – rozvoj odborného vzdělávání ve výši 3 420 000 Kč

Zasedání rady obce č. 57

dne 17. 5. 2021

Rada obce (RO):

- **projednává a schvaluje** podanou Žádost o poskytnutí finanční podpory na Projekt SKIP Velká Morava s názvem „Kočkohrátky s Ďápičkou“ ve výši 7 000 Kč

- **schvaluje** smlouvu o poskytnutí dotace ve výši 43 400 Kč z rozpočtu JMK v rámci dotačního programu Podpora udržování čistoty cyklistických komunikací a úpravy běžeckých lyžařských tratí v Jiho-moravském kraji v roce 2021 a pověřuje starostku obce podpisem smlouvy

Další informace
najdete na webu

www.sardice.cz/samosprava

Obec Šardice informuje

Matrika

Ilona Sadílková
matrikářka

NAROZENÍ

Oliver Brázda, Robin Smejkal,
Karolína Kolaříková, Mateo Amler

Oznamujeme rodičům nově narozených dětí, že pokud se chtějí zúčastnit obřadu vítání dětí do života, je zapotřebí, aby navštívili obecní úřad (matriku). Na slavnostní uvítání dětí do života budou pozváni jen ti, kteří se osobně přihlásí.

ÚMRTÍ

Ludmila Šinoglová	87 let
Miloslav Chludil	80 let
Kateřina Mišíková (nedož.)	98 let
Anna Siláková	76 let
Miroslav Staňa (nedož.)	70 let
Zdeněk Benešovský (nedož.)	71 let
František Lunga	72 let
Marie Ševelová	93 let
Jan Šibal (nedož.)	66 let
Jarmila Ševelová (nedož.)	66 let
Miroslav Petula	79 let
Marie Hlavatá	85 let

JUBILANTI

duben – červen 2021

květen

František Novotný	85 let
Božena Šachová	85 let
Josefa Chludilová	80 let

červen

Božena Divácká	90 let
Ludmila Bohunská	85 let

Veřejná sbírka

Blažena Galiová
starostka obce

Obec Šardice pořádá veřejnou sbírku na pomoc obcím na Hodonínsku postiženým tornádem dne 24. 6. 2021.

Finanční prostředky můžete darovat prostřednictvím sběrných pokladniček umístěných v budově OÚ Šardice č. p. 601. Sběrka se pořádá po dobu tří měsíců, tj. do 28. 9. 2021, a získané finanční prostředky budou využity na pomoc obcím zasaženým tornádem.

Děkujeme všem, kteří přispějí jakoukoliv částkou!

Červenec – úrody blíženeč.

Vítání dětí do života

Dne 29. května 2021 bylo v obřadní síni Augustiniánské rezidence v Šardicích uvítáno do života 28 dětí. Jednalo se o děti narozené od konce roku 2019 až po letošní rok. Uvítány byly tyto děti:

Tobiáš Mityška
Josef Kuchyňka
Adam Svora
Elen Svorová
Barbora Glodová
Tom Gazdoš
Stella Blažková
Sebastián Vašek
Natálie Příkazká
Ema Barančková
David Zvědělík
Younes Mohdeb
Jaroslav Kučera
Jan Příkazský
Adam Šašinka
Nikolas Grdina
Josefína Maradová
Marek Holešínský
Šimon Studýnka
Kristýna Gengelová
Diana Pavlů
Amálie Homolová
Laura Gengelová
Matyáš Pazderka
Martin Sácký
Oliver Brázda
Valentina Zajícová
Robin Smejkal

Milé děti, vítáme vás mezi občany naší obce. Přejeme vám, ať vyrůstáte v lásce a bezpečí pro radost svých rodičů, prarodičů a nás všech. Ať jste v životě šťastní, úspěšní a pro své rodiče chloubou a potěšením!

Všechny fotografie
z dění v obci najdete
na obecním webu
na adrese

www.sardice.cz
(Obec - Fotogalerie)

Televizní vysílání Náš venkov

V sobotu 24. 4. 2021 odvysílala Česká televize v pořadu **Náš venkov** filmový dokument o tragédii na Dole Dukla z 9. 6. 1970 (režie Jan Mudra).

Pořad si můžete prohlédnout v archivu ČT nebo na webu obce ve videogalerii.

Výročí svatby

Po dlouhé odmlce způsobené různými hygienickými opatřeními konečně nastal čas uspořádat slavnostní obřad k výročí sňatku. Pozvali jsme všechny páry, které v loňském i letošním roce oslavily svoje výročí sňatku.

V roce 2020 oslavily 50 let společného života tři páry. V roce 2021 jeden pár oslavil 65 let společného života, jeden pár oslaví 60 let a sedm párů oslavilo nebo oslaví 50 let manželského života. Slavnostním dnem se stala sobota 12. června, kdy byly jako první pozvány manželské páry, které si své „ano“ řekly v roce 1970, a tak si po 50 letech, s malým zpožděním, přišly zavzpomínat na tento velký den. Byli to manželé Vladimír a Ludmila Lesovští, František a Marie Ištvánkovi, Josef a Růžena Šilinkovi.

Jako další byly pozvány páry, které své výročí oslavily nebo oslaví v letošním roce. Na svůj svatební den si tak přišli zavzpomínat manželé Antonín a Jana Sotuláři, kteří v letošním roce oslaví 60 let společného života. Zlatou svatbu, tedy 50 let společného života, oslavili manželé Miroslav a Marie Karlíkovi, Miroslav a Věra Padalíkovi, Josef a Božena Valerianovi, Jaroslav a Ludmila Špérovi. I když uplynulo 60 a 50 let ode dne, kdy si řekli své „ano“, jsou stále plní energie a elánu.

Děti z mateřské školy ukázaly, jak krásné jsou kroje a lidové písničky našeho kraje, paní starostka se postarala o milé přijetí, a tak jsme společně poblahopřáli přítomným manželským párům.

Krásných a úctyhodných 65 let společného života, který mnohdy nebyl jednoduchý, v letošním roce oslavili manželé Josef a Božena Šachovi. Bohužel jejich zdravotní problémy jim neumožnily zúčastnit se slavnostního obřadu. Také další tři manželské páry, které v letošním roce slaví 50 let společného života, se z podobných nebo z jiných důvodů nemohly zúčastnit. Proto jsme se s blahopřáním, dárkem a kytičkou vydali k nim domů. Mož-

ná jsme je svou návštěvou malinko překvapili, ale určitě to pro ně bylo milé překvapení v tom, že jsme na ně nezapomněli a aspoň tímto malým gestem jsme vyjádřili, jak moc si jich vážíme.

Všem manželským párům ještě jednou přejeme mnoho dalších společných let naplněných zdravím, štěstím, láskou svých blízkých a především úctou nás všech.

Dotazníky

Chceme znát váš názor – proto prosím vyplňte dva dotazníky na webu obce:

1. Možnost umístění radaru nebo úsekového měření v obci

Na základě petice občanů za úprav nebezpečného úseku komunikace v části obce Padělák a na základě návrhu o zpomalení provozu v této části obce umístěním měření rychlosti, se na vás obrácíme s prosbou o vyplnění dotazníku, který je zveřejněn na webu obce.

Hlavní komunikace II/422 je v majetku SUS JMK a obec Šardice není investorem končící rekonstrukce,

bohužel dle sdělení zástupců investora nelze do předmětného úseku na Paděláku umístit nový přechod pro chodce, případně místo pro přecházení.

Jako řešení se nabízí umístění stacionárního radaru či úsekové měření rychlosti, tím zpomalit nezodpovědné řidiče, tímto řešením mohou vyvstat další problémy. Proběhlo již jednání na MěÚ Kyjov a pořízení radarů není levná záležitost, navíc

finanční prostředky z vybraných pokut by z velké části nešly do našeho rozpočtu, ale na MěÚ Kyjov (ORP).

2. Trápí Vás stav dětských hřišť v naší obci?

Zajímá nás váš názor. Vyplňte prosím krátkou anketu na webu obce v sekci „Dotazníky“.

Za každou odpověď, připomínku a názor děkujeme!

www.sardice.cz - Obecní úřad - Dotazníky

Vratné kelímky – projekt MAS Kyjovské Slovácko

Obec Šardice se zapojila do projektu vratných kelímků na teplé a studené

nápoje a naše kelímky budou zdobit nejen památky, ale i krojovaná časa.

Grafický návrh si můžete prohlédnout na přiložených fotkách.

Program péče o krajinu v roce 2020

Podprogram pro zlepšení dochovaného přírodního a krajinného prostředí

Rozhodnutím Ministerstva životního prostředí byl obci Šardice přiznán příspěvek ve výši **123 900,00 Kč**, tj. **100 %** z uznaných nákladů na provedení následujících opatření:

Výsadba 60 ks ovocných polokmenů (20 ks jablono, 20 ks třešňo, 20 ks hrušňo) včetně kotvicích kůlů (2 ks/1 strom), úvazků a ochrany kmene (pletivo) a vytvoření zálivkové mísy. Výsadba bude provedena dle předložené žádosti.

Náklady akce: Stromořadí ovocných stromů o délce 590 m, sazba 21 000 Kč/100 m, tj. 123 900 Kč.

Podrobnější popis opatření a podmínky jeho realizace jsou specifikovány v Rozhodnutí MŽP č. **BR004/20** o poskytnutí finančních prostředků v rámci Programu péče o krajinu v roce 2020 – Podprogram pro zlepšení dochovaného přírodního a krajinného prostředí.

Kompostér do každé rodiny

Blažena Galiová
starostka obce

Ing. Jan Koutný
předseda DSO Mikroregion Hovoransko

Projekt Předcházení vzniku biologicky rozložitelného odpadu (BRKO), který připravil Mikroregion Hovoransko a do kterého se kromě obcí mikroregionu zapojily také obce Dražůvky, Skoronice a Žetice, jde pomalu do finále. Úspěšně jsme dokončili výběrová řízení a podepsali smlouvy o dílo. Teď už chybí jen kompostéry rozdat zdarma do všech domácností.

Pokud máte o domácí kompostér zájem, vyplňte formulář žádosti o poskytnutí domácího kompostéru, který je vložen v tomto vydání zpravodaje. Formulář je nutné vyplnit a doručit na obecní úřad (stejný formulář je k dispozici také na stránkách obce Šardice v sekci „Dotazníky“). Případně je mož-

né vyplnit interaktivní formulář, který najdete rovněž na stránkách obce, a poslat jej přes datovou schránku nebo na elektronickou podatelnu obce.

Koncem měsíce června nebo začátkem července 2021 bude k dispozici 600 ks kompostérů, tedy zhruba jeden kompostér na číslo popisné. V případě, že nebudou všechny kompostéry rozdány v prvním kole, vyhlásí se kolo druhé. Kdo by měl zájem o více kompostérů, napište to rovnou do žádosti. V případě, že se všechny kompostéry nerozdají, vás budeme kontaktovat.

Na obecním úřadě pak připravíme smlouvu o výpůjčce a smlouvu darovací a po jejím podepsání si pak budete moci kompostér vyzvednout ve sběrném dvoře odpadů v předem oznámených termínech. Kompostér pak budete mít zdarma vypůjčený po dobu udržitelnosti dotace. Po konci udržitelnosti, po pěti letech, přejde kompostér automaticky a zdarma do vašeho majetku.

Kompostéry jsou vyrobeny z kvalitního recyklovaného plastu s předpokládanou životností min 20 let. Objem kompostéru je 1100 l, váha 30 kg. Kompostér bude rozložený v balíku o velikosti cca 100 x 50 x 30 cm. Při vyzvedávání je proto potřeba s rozměry a váhou počítat.

Základní informace o tom, jak kompostovat, co do kompostéru patří a co ne a další informace se dozvíte z letáčku, který dostanete ke každému kompostéru. Na podzim bychom rádi připravili nějakou zajímavou besedu s lidmi, kteří se kompostováním dlouhodobě zabývají. Věříme, že kompostování se může stát dobrou alternativou pro hnědé popelnice a vyvážení bioodpadu na kompostárnu, které je sice velmi pohodlné, ale stojí poměrně dost peněz. Nicméně vývoz hnědých popelnic bude i nadále pokračovat stejně jako doposud a až čas ukáže, kolik odpadu skončí v kompostérech.

Výsadba stromů

V uplynulých dnech se povedlo vysadit stromy dle výzvy Ministerstva životního prostředí č. 9/2019. Záměrem bylo vhodně doplnit do intravilánu a vně sídla stanoviště vhodné listnaté (zejména ovocné) stromy. Celkem se jedná o 42 ks stromů vysazených jednotlivě i po menších skupinách.

Sortiment stromů byl navržen také s ohledem na místní podmínky, zejména byl kladen důraz na výběr druhů odolných suchu. Vycházelo se také z dotazníků v rámci akce Vraťme stromy do Šardic, ve kterých občané vyjádřili svůj zájem o výsadbu stromů. Ohled byl kladen především na přítomnost sítě technické infrastruktury.

Všechny navržené stromy k výsadbě byly o obvodu kmínku 12-14 cm s balem. Kotvení bylo provedeno do 3 kůlů s horní hrazdou. Součástí dodávky byl také závlivkový vak s objemem 50 litrů. Výsadba byla provedena na 15 místech pod autorským a technickým dozorem autora projektu. Závlivka a následná péče bude zajištěna pracovníky obce, občany a monitorována autorem projektu.

Dosadba stromořadí v obci Šardice

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.

Celkové způsobilé výdaje: 250 000 Kč
Výše příspěvku SFŽP ČR: 250 000 Kč
Výše příspěvku žadatele: 0 Kč

Realizace projektu
Zahájení: 1.4.2021
Ukončení: 23.4.2021

Již nyní se mohou hlásit další zájemci o výsadbu stromů vyplněním dotazníku Vraťme stromy do Šardic 2022. V případě, že bude výzva OPŽP v roce 2022 opětovně vyhlášena, vysadíme další stromy!

VYSAZENÉ STROMY:

orešák královský, 3 ks
jabloň domácí, 4 ks
třešeň, 5 ks
javor mlč, 10 ks
moruše černá, 1 ks

slivoň myrobalán, 1 ks
švestka domácí, 10 ks
hrušeň obecná, 3 ks
oskeruše, 2 ks
lípa velkolistá, 3 ks

Kde všude byly uvedené stromy vysázeny?

Např. javor mlč – 6 ks vysázeno podél plotu u sběrného dvora odpadů u hlavní silnice II/422.

Tři kusy švestky domácí byly vysazeny u potoka (most u Velehradového),

tři kusy stromů na terasách sklepů u hřiště. Další tři kusy švestky domácí jsou nově ve Žlábku a celkem osm kusů stromů (jabloň domácí, hrušeň, třešeň a orešák), bylo vysázeno za Domem seniorů a za Zapletalovo.

Obec Šardice

Regionální produkt ze Šardic

Jan Zahrádka

V letošním roce jsme obnovili truhlářskou firmu v Šardicích s názvem Moravská dílna Zahrádka. Naší myšlenkou bylo vyrábět tradiční výrobky, prvním takovým je štokrle. Díky úžasné iniciativě Kyjovské Slovácko v pohybu jsme se s tímto produktem přihlásili o získání značky Slovácko, regionální produkt.

2. 4. 2021 proběhla v Hodoníně historicky první certifikace značky Slovácko, regionální produkt. Regionální produkt doplnil sesterskou značku Tradiční výrobek Slovácka, která již třináct let oceňuje výrobky s doložitelnou tradicí. Regionální produkt je určený pro soudobé produkty, ať už potravinářské, přírodní či řemeslné, které vznikají na Slovácku, poctivě a s respektem k přírodě a krajině. Silnou folklorní tradici regionu nezapře ani řada regionálních produktů, odráží se v nich zprostředkovaně, jako inspirace pro volnou tvorbu jejich původců. Jsme rádi, že se nám tuto značku podařilo získat.

Upozornění řidičům

Upozorňujeme řidiče na omezení rychlosti u vjezdu na polní cestu u Rajčatárny z důvodu zahájení stavebních prací na stavbě „Výjezd vozidel stavby – Úsek plynovodu UP 162 SO08. 1. 2 Sklad trubek Šardice“.

Sklad trubek se nachází na k. ú. Svatořečnice-Mistřín, předmětná polní cesta k bývalému polnímu hnojišti směr Stavěšice leží na k.ú. Šardice.

Ukončení prací na průtahu obcí II/422

Do konce měsíce srpna by měly skončit práce na rekonstrukci silnice II/422 (průtah obcí) a provoz by se měl vrátit do normálu bez kolon aut u semaforů.

Jak šetřit a sbírat vodu?

Kdo začne zalévat stromy, rychle si uvědomí, jak je voda důležitá pro všechno živé. Že má smysl vodou šetřit a třeba ji i zachytávat, protože voda použitá na zalévání pomůže vašim stromům, ušetřená voda zase zůstane v krajině a pomáhá přírodě i lidem. Jak tedy začít?

1) Ušetřete vodu – utažením ventilů můžete snížit průtok vody, dejte

plnou PET láhev do nádržky WC, zkrátte sprchování, můžete pořídit úsporné perlátory a sprchové růžice... Možností je spousta. Spotřebu vody tak snadno snížíte o desítky litrů denně. A můžete začít s čistým svědomím zalévat.

2) Sbírejte použitou vodu – stačí miska do umyvadla a poblíž kbelík, do kterého se voda přelévá. Vodu

můžete chytat při čekání na teplou nebo studenou, při umývání ovoce nebo zeleniny, vyplachování hrnků, atd. Ke stromům patří voda bez tuků a chemie. Nebojte se, že by jí bylo málo. Později můžete zkusit chytat vodu ve sprše, používat šedou vodu na splachování..., ale nemusí být všechno hned. Na zalévání máte dost, tak s chutí do toho!

Mateřská škola

S Rozárkou do školy

Lenka Zoubková

Ptáte se, kdo je Rozárka? Rozárka je sovička, kterou stvořila Jaromíra Bednářová, paní učitelka s dlouholetou praxí v I. třídě. Vzdělávací program se sovičkou Rozárkou a dalšími pěti zvířátky je určen pro nejstarší děti MŠ k získávání a procvičování všech rozumových oblastí důležitých pro nástup do I. třídy ZŠ.

My jsme tento vzdělávací projekt využili k distančnímu vzdělávání dětí v době uzavření školky z důvodu epidemie COVID-19. Se zajcem Edou si děti procvičovaly ouška, s orlem Karlem zase dobrý zrak. Liška Eliška je připravovala na čtení a veverka Verunka pomáhala s uvolněním ruky. Ježek Pepa učil děti počítat a sovička Rozárka si vzala na starost sociální oblast – komunikaci, pozornost, sebehodnocení.

S Rozárkou začaly děti pracovat doma se svými rodiči, některé pak projekt dokončily ve školce. Nezapomněli jsme ani na mladší kamarády, kterým paní učitelky posílaly úkoly či jinou formu vzdělávání a zábavy e-mailovou poštou.

Vám všem, milí rodiče, kteří jste se do našeho distančního vzdělávání zapojili a jako zpětnou vazbu posílali e-maily se splněnými úkoly či fotografie dokumentující práci s dětmi v domácím prostředí, moc děkujeme. Víme, že období uzavření školek a škol pro vás nebylo jednoduché. Spousta z vás musela řešit náhradní hlídání nebo vzdělávání starších, školou povinných dětí. Přesto spousta z vás s námi zůstala v kontaktu, což nás velmi těší.

Letos jsme nemohli společně s dětmi přivítat jaro ve školce, proto paní učitelky připravily pro děti a rodiče Jarní stezku s úkoly a tajenkou o jaru. Nezapomněli jsme ani na maminky a v jejich svátek, Den matek, je děti zase provedly Srdíčkovou cestičkou.

Letošní školní rok nám mnoho radostí nepřinesl. Před Vánocemi se školka

předškoláci 2021

dostala do karantény kvůli nákaze Covid-19, od 1. března se školky na dlouhou dobu uzavřely úplně. Pokud to vůbec bylo možné, přicházelo za námi jen velmi málo dětí a ve třídách bylo nezvykle prázdné a ticho. Přesto se našlo i několik úsměvných okamžiků v podobě perliček z dětských úst, o které se s vámi chci podělit:

Povídala jsem si s dětmi o broučcích. Na otázku, co to znamená, když je některý brouk mrchožrout, čím se asi živí, mi jeden přemýšlivý klouček odpověděl: „Mrchožrouti asi žerou mrchy.“

Jindy jsme diskutovali o významu sluchu, k čemu slouží, proč si sluch chráníme apod. Zeptala jsem se dětí, jestli znají nějaké jiné ucho než lidské. Myslela jsem tím například ucho na tašce, kastrolu atd. Děti mi ale stále jmenovaly pouze uši různých zvířátek, takže jsem je musela navést na skutečnost, že ucho, které myslím já, není živé. Po chvíli ticha se ozvalo: „Tak to teda paní učitelko bude ucho na mrtvole!“

Při výtvarných činnostech si jedna holčička vystříhla masku princezny a ne zrovna hezky ji vykreslila. Na obličej jí namalovala černé puntíky a na dotaz dětí, jestli to jsou pihy, vůbec neodpověděla. „To bude asi černá nemoc“, pošeptala mi do ucha jiná holčička.

A teď už vás nebudu napínat a představím vám budoucí prvňáčky:

1. Botek Dominik
2. Culeková Nikola
3. Čechová Ema
4. Fibingr Radek
5. Měchura František
6. Mikovinyová Kristýna
7. Mitysková Sára
8. Mokruša Samuel
9. Novotná Dominika
10. Novotný Vojtěch
11. Padalíková Linda
12. Rolenc Štěpán
13. Tomek Jakub
14. Zoubková Adriana

Děti byly i letos slavnostně pasovány na školáky pouze za účasti svých rodičů, a to 9. 6. 2021, kdy jim byly předány pamětní listy a knížky pro první čtení. Za sebe i za ostatní paní učitelky a tety provozní vám milé děti přeju, ať se vám ve škole moc líbí a na svoji školku určitě nezapomeňte. Vždyť spoustu věcí jste se naučily právě tam. Užijte si krásné léto a v září vykročte do školy tou správnou nohou!

**Aktuální informace
najdete na webu
www.mssardice.cz**

Základní škola T. G. Masaryka

Stmelovací program – Mise: Tajemný ostrov

Erika Maradová

učitelka ZŠ, třídní učitelka VI. třídy

Ve čtvrtek 3. června se žáci šesté třídy zúčastnili stmelovacího programu s názvem Mise: Tajemný ostrov. Děti se na základě legendy staly součástí dobrodružného fantasy příběhu, ve kterém při záchranné výpravě za bájnými rostlinami zažily spoustu her a aktivit. Tyto aktivity byly zaměřené především na komunikaci, spolupráci, kreativní řešení a prevenci agresivity. Cílem tohoto programu bylo podpořit ve třídě vzájemnou komunikaci, domluvit se na řešení v rámci složitějších situací a naučit se naslouchat jeden druhému. Program také rozvíjel kreativní činnost žáků – museli nakreslit bájně rostliny, vymyslet k nim příběh a vše poté prezentovat před spolužáky. Důraz byl kladen především na kolektivní spolupráci a tvorbu. Žáci šesté třídy v září nastoupili na druhý stupeň, ale než se stihli rozkoukat, už je covid nechal doma. Během stmelovacího programu jsme se snažili žáky stmelit, naučit je respektovat jeden druhého a vzájemně spolu vycházet.

Vycházející žáci 2020/2021

Mgr. Blanka Uhljarová

STUDIJNÍ OBORY

1. Václav Červínek – Hudba – obor housle – Konzervatoř P. J. Vejvanovského Kroměříž
2. Jolana Foltýnová – Gymnázium – Gymnázium Velké Pavlovice
3. Filip Gajdoš – Obchodní akademie – Městská SOŠ Klobouky u Brna
4. Daniel Grabovský – Operátor dřevařské a nábytkářské výroby – Městská SOŠ Klobouky u Brna
5. Ondřej Koláček – Gymnázium – Klvaňovo gymnázium Kyjov
6. Patrik Vindiš – Informační technologie – SŠ Valašské Meziříčí
7. Lucie Vindišová – Obchodní akademie – Městská SOŠ Klobouky u Brna
8. Adam Vrzal – Gymnázium – Gymnázium Hodonín

UČEBNÍ OBORY

1. Michal Bohunský – Mechanik opravář motorových vozidel – SŠ automobilní Kyjov
2. Ivo Jelínek – Elektrikář – silnoproud – SŠ Sokolnice
3. Patrik Karlík – Stravovací a ubytovací služby – SOU Havlíčkova Kyjov
4. Martin Sladký – Instalatér – SOU Havlíčkova Kyjov
5. Vanessa Šabová – Cukrářka – ISS Slavkov u Brna

Obecní knihovna Šardice

100 let od založení Obecní knihovny Šardice (3. část)

Marie Olšerová

V jarním čísle zpravodaje jsem vás ve stručnosti obeznámila s historií knihovny od roku 1940 až do roku 1987. Dovolte mi však, abych se ještě jednou vrátila zpět téměř na začátek historického bádání. Ráda bych se s vámi podělila o zajímavé informace, které jsem objevila, a celou historii obecní knihovny ještě přesněji dokresluji.

Dostaly se mi do rukou autentické zápisy, které dokládají činnost Osvětové komise v Šardicích od roku 1920 až do let druhé světové války. Byla jsem docela překvapena, jak v té době obecní zastupitelstvo podporovalo a věnovalo pozornost v širokém měřítku kulturně-sociální osvětě mezi lidmi v naší obci. Hlavní zásluhy patřily „Osvětové komisi“, která sehrála velmi důležitou roli v této době. Součástí Osvětové komise byla knihovní rada. Důkazem jsou podrobné zápisy z pravidelných chůzí komise, v nichž jsou popsány činnosti podporující rozvoj školství, vzdělanosti a kultury v naší obci.

Podle zápisu Osvětové komise z prosince roku 1920 bylo dohodnuto, že v následujících letech budou uspořádány vzdělávací kurzy, které budou probíhat v nedělních odpoledních

hodinách, a to v prostorách nové školy. Jednalo se o hospodářské přednášky např. na téma slintavka, kulhavka, přednášky o umělých hnojivech a jejich užití, dále kurzy hospodářských počtů, kurzy pravopisu, přednášky o českých dějinách a literatuře (o Bílé hoře, vzpomínka na popravu 27 českých pánů, dalšími tématy byl Jan Hus, Alois Jirásek, J. A. Komenský, K. Havlíček a další). Zajímavostí bylo, že těchto kurzů se převážně účastnili muži – z 20 až 30 účastníků bylo přitomno 4 až 7 žen.

V roce 1922 sehráli legionáři za pomoci sokolských ochotníků divadelní představení na motivy díla J. K. Tyla, v následujících letech připravili další malá divadelní a hudební představení.

Chtěla bych se také zmínit o rodácích ze Šardic, kteří se podíleli na rozšíření osvěty v naší obci.

Do roku 1930 byl předsedou Osvětové komise pan řídící Alois Zemek. Z dochovaných zápisů byli členové knihovní rady v Šardicích do roku 1929:

Alois Zemek, řídící učitel, předseda

Tomáš Hlavatý, pp.

p. Martin Silák

p. Otáhal

František Viktorín, řídící učitel, jednatel

p. Jan Kudrna, učitel

Od roku 1930 až do roku 1939

Jan Gregorovič, rolník, č. 404, předseda

František Kohoutek, rolník

Tomáš Hlavatý, domkař

František Viktorín, řídící učitel

Josef Hromádka, rolník

Jakub Bábík, učitel, jednatel

František Silák, rolník 73, pokladník

Petr Chromý, učitel

Dalšími členy Osvětové komise a knihovní rady byli:

pp. Fraczek, ředitel měšťanské školy

František Olšer, domkař, pokladník

Jiří Zahrádka, kovář, později předseda

Jakub Silák,

Arnošt Máčel, jednatel

Jan Lázna, učitel

Jaroslav Pospíšil, učitel

František Blažek, učitel

Josef Bušík,

Jan Šinogel

Funkci knihovníka zastávali v letech 1920–1930

pan učitel *Slejška Bohuš*

pan učitel *Jan Kudrna*

pan řídící učitel *František Viktorín*,

nejdéle sloužící knihovník

počátkem roku 1930 knihovnu přebírá nový knihovník *Petr Chromý*

Od ledna 1932 byla za podpory místní osvětové komise otevřena v obecní knihovně čítárna, která byla veřej-

ně přístupná vždy v neděli od 14 do 17 hodin odpoledne a dále v úterý a v pátek mezi 17. a 19. hodinou večerní. K dispozici bylo 20 druhů časopisů.

Historické dokumenty upozorňují na to, že knihovnička byla zodpovědná za správu obecního majetku a své činnosti musela vykazovat dle zákonných požadavků. Byly kladeny požadavky na vzdělání knihovníka, např. jaké má vzdělání, zda má knihovní kurz, zda a jak dlouho dříve zastával pozici knihovníka apod. Odpovědnost za nákup knih a jejich výběr byla kladena na knihovníka. Každé obecní knihovně byl přidělen

tzv. okrskový dozorce, který byl stanoven Okresním osvětovým sborem. Ten schvaloval zvoleného knihovníka, prováděl kontroly výkaznictví v knihovnách (nákupy, dary, vyřazení knih, jak mají být knihy vedeny a označeny apod.). Okrskovým knihovním dozorcem byl například v roce 1932 přidělen knihovně v Šardicích pan Macur, na kterého se mohl knihovník obracet na radu. Okresním knihovním referentem byl prof. Ladislav Fiala v Kyjově. I v této době byly pořádány pro knihovníky kurzy a obce, které plnily řádně povinnosti ke knihovně, mohly žádat o státní příspěvky.

Rádi vám pomůžeme nebo odpovíme na vaše požadavky. Své otázky můžete posílat na e-mailovou adresu knihovna.sardice@seznam.cz.

K dispozici jsou také internetové stránky knihovny, kde je možné pomocí online katalogu prodloužit výpůjčky, podívat se do katalogu knih v knihovně, případně provést rezervaci.

Chtěli bychom všechny čtenáře požádat o vrácení knih, které mají již delší dobu půjčeny. Upomínky za nevrácené knihy budou prominuty.

Obecní knihovna srdečně všechny zve k návštěvě svých prostor.

Těšíme se na vaši návštěvu!

Otevírací doba

Středa 8:00 – 12:00 13:00 – 17:00

Pátek 16:00 – 19:30

www.knihovnasardice.webk.cz

e-mail: knihovna.sardice@seznam.cz

telefon: 734 203 090, 728 486 918

Spolky v Šardicích

Obecní výběh pro psy

Božena Kalivodová

V minulém ročníku zpravodaje jsme občany informovali o vybudování vesnického cvičiště pro naše čtyřnohé mazlíčky. Touto cestou bychom znovu rádi poděkovali všem zaměstnancům Technických služeb Šardice za udržování tohoto prostoru pro činnost místních psovodů.

Jsmeme rádi, že se cvičiště hojně využívá. Díky tomuto náporu jsme si dali několik cílů, které pomalu ale jistě začínáme odškrtnávat ze seznamu.

Prvním bodem je úspěšné začlenění socializace psů. Socializací je míněno to, že se pes seznamuje s jinými psy. Nejprve je to formou hraní, pak se přidává na obtížnosti, kdy se pes v přítomnosti ostatních psů učí, jak na ně reagovat, či dokonce i to, jak si těchto rušivých elementů nevšímat a věnovat

se jen svému pánovi. K tomuto účelu na naše cvičiště dojíždí i několik psovodů se svými psy z jiných obcí.

Druhým úspěšným splněným cílem je zajištění profesionálního figuranta, a to díky Zdeňku Grdinovi, jenž cvičí psy na obrany. Již proběhl první trénink a v brzké době se chystá další. Obrany jsou jednou z disciplín ve sportovní kynologii, kdy pes musí najít a zadržet figuranta.

Cvičiště je volně přístupné pro všechny občany, tudíž důrazně klademe na srdce všem občanům, aby na cvičišti dodržovali pořádek. Koneckonců je to naše vizitka pro ostatní psovody i psovody z jiných obcí. Nechceme přece být považováni a označováni za nepořádné a bezohledné lidi.

K tomu slouží zlaté pravidlo nejen na cvičišti, ale i běžně na ulici: uklidte si po sobě a svých mazlíčcích.

Ženský sbor Voničky ze Šardic

Miroslava Zaňátová, DiS.

Milí přátelé, minulý rok byl pro nás všechny rokem velmi náročným. Pandemie onemocnění covid-19 ochromila nejen naše životy, ale i možnost dělat to, co máme rádi, a omezila i naše vzájemné kontakty jak v rodinách, tak i s přáteli, potažmo možnost setkávat se v našich sborech a zpívat. Myslím, že jsme si všichni, i přes úskalí pandemie, velmi rychle uvědomili, jak je vše pomíjivé a jak nic, co v životě máme, není samozřejmé. Najednou nebylo samozřejmé jít do kina, na zábavu, pořádat rodinné oslavy a párty, ba dokonce ani pořádat naše tradiční hody, zpívání u stromu, zpívání sborů či jiné krásné akce, které se u nás v dědině konají.

Věřím ale, že se zase všichni ve zdraví sejdeme a tuto náročnou dobu společnými silami, pevnou vůlí, optimismem, nadhledem, úsměvem, nadějí a tím krásným, co nás spojuje, překonáme.

Dovolte mi proto připojit pár vzpomínek z akcí, kterých jsme se s Voničkami účastnily a věřím, že si snad už brzy zase zazpíváme :-))

**Kniha o osudech rodáků Hovoranska
(Čejč, Hovorany, Karlín, Šardice a Terezín)**

od

1. července 2021

v prodeji na obecních úřadech jednotlivých obcí

**Do Velké války narukovali v letech 1914 - 1918,
někteří se vrátili až v roce 1920 z dalekého Vladivostoku.**

Byli různých povolání, různých názorů, různých životních osudů.

Jedno měli společné.

Byli to příslušníci československé zahraniční armády 1914 - 1920.

Josef Brázda

Nevím, co psát teď, v chovatelsky „mrtvém“ období. Nejsou pořádány výstavy, burzy a ani chovatelé se v době Covidu příliš nenavštěvovali. Očkování probíhalo ve značně omezeném počtu zvířat. Doufáme, že až budeme na stránkách zpravodaje číst tento článek, tak už budou alespoň některá omezení zrušena a budeme se moci opět scházet jako dříve.

Ještě se vrátím k očkování králíků: na západě Čech se objevila nová mutace moru králíků. Informoval jsem se u veterinárních lékařů na možnost získání vakcíny na tuto nemoc a bylo mi řečeno, že vakcína existuje, ale je třikrát dražší než vakcína, která se používá nyní. Doporučili mi tedy používat stávající vakcínu stejně jako dosud. Česká farmaceutická firma už pracuje na vývoji léku, takže by poté cena neměla být tak vysoká. Rád bych se zmínil o naší členské zá-

kladně – jsme zde samí starší chovatelé a rádi bychom získali nové, a to především mladé členy.

Všude v okolních svazech chovatelů potkáváme i děti a mladší lidi, jen u nás v Šardicích se prozatím nenašel nikdo. Toto jsou do budoucna špatné vyhlídky a může se dokonce stát, že zanikneme, jako se to už stalo v okolních obcích.

Přeji všem chovatelům hodně chovatelských úspěchů.

Z dění v obci

Vladimíra Benešová

2.–12. 4. 2021

Projďme se dědinu

aneb Jak dobře znáš pohádky

V měsíci dubnu uspořádali zaměstnanci obce pro děti zábavnou pohádkovou procházku po naší obci. Byly připraveny dvě úrovně otázek, pro menší děti do šesti let a pro starší děti od šesti let. Hrací karty byly k vyzvednutí za obecní knihovnou, podle přiložené mapky se malí i starší luštitelé spolu s rodiči prošli vesnicí po vyznačené trase a hledali obrázky s úkoly. Vyplněnou hrací kartu poté odevzdali do schránky před obecním úřadem. Bylo odevzdáno celkem 103 ks hracích karet a pro každého účastníka

byla připravena malá odměna. Z každé kategorie byl vylosován jeden vítěz, který si odnesl poukázku na nákup sportovního zboží.

V kategorii mladších dětí si cenu převzala Sabinka Holešinská, v kategorii starších dětí byla vylosována Alžběta Ilčíková.

Děkujeme všem, kteří se zúčastnili, a výherkyním blahopřejeme.

4. 6. 2021 Dětský den

Pro desítky dětí a jejich doprovod si připravil známý bavič Jirka Hadaš dvě hodiny zábavy, kdy jim spolu se svým psím kamarádem Maxipsem Fíkem ukázali nové tanečky, naučil je nová kouzla a zároveň je odměnil spoustou krásných drobných dáreků. Mimo vystoupení milého baviče čekaly na děti

také doprovodné atrakce: mohly se vyřadit ve skákacím hradu, nalovit si ve vodě rybičky a prohlédnout si nové hasičské auto SDH Šardice. Byli jsme potěšeni hojnou účastí a úsměvy na tvářích dětí nám ukázaly, že akce byla úspěšná.

5.–6. 6. 2021

Víkend památkových domků

Zapojili jsme se do akce „Víkend památkových domků“, kterou pořádala Turistická asociace Slovácko. Cílem této aktivity je jednak podpora cestovního ruchu a turismu v obcích, jednak zvýšení povědomí veřejnosti o objektech tohoto charakteru v obcích na území Slovácka. V naší obci byla otevřena Augustiniánská rezidence, Loyderův sklep a Chalúpka č. 97.

Šardičáci v akci

Přesně takový název nesla fotografická soutěž, které se mohli zúčastnit všichni obyvatelé Šardic mezi 10. dubnem a 10. květnem letošního roku.

Soutěž byla rozčleněna do tří kategorií podle věku, a to na děti do 10 let, mládež do 18 let a dospělé. Pochlubit jste se mohli svými výtvary a zálibami,

kterými si krátíte čas, ať již jde o kreativní činnosti, vaření a pečení, kresbu, malbu, zahradničení a mnoho dalšího. Množství příšlých fotografií nás velmi potěšilo a porota opravdu neměla jednoduché rozhodování. Nakonec však členové poroty dospěli k vítěznému verdiktu a v kategorii dětí vyhrála šikovná **Nikolka Kostihová**.

V kategorii dospělých se o vítězné příčky dělí tři dámy, a to **paní Božena Maradová, Ludmila Špěrová a Miroslava Zaňátová**.

Ceny vítězům i malá drobnost všem zúčastněným byly předány dle platných hygienických opatření a my jim ještě jednou gratulujeme.

Z historie

35 let od výbuchu jaderné elektrárny Černobyl

Provoz černobylské jaderné elektrárny na Ukrajině v noci na 26. dubna 1986 nebyl ničím výjimečný. Na noc byla naplánována odstávka čtvrtého reaktoru a tamní inženýři se ji rozhodli využít pro test, který měl být původně proveden ještě před spuštěním elektrárny, ale vlivem okolností na něj nezbyl čas. Předmětem zkoušky byla simulace výpadku reaktoru i všech

vnějších zdrojů energie. Měla být ověřena činnost generátoru poháněného parní turbínou zabezpečujícího v případě havárie napájení bezpečnostních, zejména chladících systémů. Test měl zodpovědět otázku, zda je turbína schopna tyto systémy udržet v chodu až do odstavení nefunkčního reaktoru. Tomuto experimentu nebyl přikládán zvláštní význam, ani ředitel

elektrárny se jej neúčastnil, byl doma a spal. Nic nenasvědčovalo tomu, že v následujících vteřinách dojde k největší jaderné havárii v dějinách. 26. dubna 1986 v 1 hodinu a 23 minut ráno nadřízený operátorů udělá osudovou chybu, nařídí pokračování v testu, a to i když je reaktor ve velmi nestabilním stavu. Operátoři zavrou přívody páry k turbíně, aby simulo-

vali poruchu v dodávce proudu. Budou se však turbíny dál točit pomocí setrvačnosti, a dodávat tak vodu potřebnou k ochlazení reaktoru? Jeden muž sleduje vršek reaktoru. Okamžitě si uvědomí, že je něco špatně. Došlo k přehřátí jádra, reaktor se neochlazuje a tím se jaderná reakce dostává mimo kontrolu.

Jaderná reakce je velmi rychlá. Obsluha elektrárny je v naprostém šoku. Za pouhé 4 vteřiny se výkon reaktoru zvýšil stokrát. Když zareagují, čili stisknou tlačítko nouzového vypnutí, které spouští regulační tyče, je už pozdě. Situace je kritická, výkon vyletí na 30 000 MW a celý mechanismus se začíná postupně tavit. Je jen jedna možnost, jak zabránit katastrofě. Zasunout regulační tyče, jenže kvůli motorizovanému mechanismu reaktoru typu RBMK trvá tato operace neskutečně dlouhých 18 vteřin. Přesně v 1 hodinu 23 minut a 42 vteřin se situace totálně vymyká kontrole.

Kryt reaktoru, který váží 2 000 tun, vyletí několik desítek metrů do vzduchu. Do ovzduší okamžitě uniká obrovské množství částic a plynu. Najednou se uvolní uran a plutonium z jádra reaktoru a všechny produkty štěpení způsobené provozem elektrárny.

Navzdory mohutnému výbuchu zahyne na místě pouze jeden zaměstnanec. Skutečně nebezpečí číhá jinde – vysoce radioaktivní látky pokryjí okolí elektrárny v okruhu několika set metrů. Je hluboká noc a nikdo v Pripjati neslyšel výbuch, nikdo netuší, že právě začíná nejhorší civilní jaderná katastrofa.

Do černobylské elektrárny 10 minut po výbuchu přijíždí 30 hasičů z černobylské hasičské stanice. V temné noci si neuvědomují rozsah poškození a na elektrárně vidí jen plameny, které je nutné uhasit. Vůbec netuší, že skutečně nebezpečí nepředstavuje požár. V ohni a prachu je nesmírné množství radioaktivního spadu. Všichni jsou vystaveni obrovské dávce radioaktivity.

Po třech hodinách se hasičům podaří požár elektrárny uhasit. Nikdo na místě havárie nemá tušení, že jsou všichni odsouzeni k smrti. Jejich tělem se šíří radioaktivní látky, které jsou neviditelné, bez zápachu a bez bolesti. Během tragické noci 26. dubna 1986 dostali

černobylští hasiči do těla trojnásobek dávky, která se považuje za smrtelnou. Stačila chvíle, aby se z nich staly chodící mrtvoly. O několik dnů později těmto lidem vypadaly všechny vlasy a oni začali pomalu bolestivě umírat. Hasiči jsou sice prvními oběťmi Černobylu, ale zdaleka ne posledními.

Sovětské vedení přiznalo plný rozsah havárie až po oslavách 1. máje, kdy se sto kilometrů od elektrárny v Kyjevě, promenoval obří průvod dospělých i dětí. Čtvrtý reaktor černobylské elektrárny byl nakonec zalit betonovým sarkofágem. Ten radioaktivitu v okolí výrazně snížil. Následky havárie jsou však katastrofální: bezprostředně po ní zemřelo 31 lidí, přesný počet dalších obětí ozáření však nebude nikdy

možné určit zcela přesně. Vědecké odhady kolísají mezi čtyřmi a čtyřiceti tisíci. Třicetikilometrová zóna kolem elektrárny zůstává pustá a neobydlená – s výjimkou lidí, kteří se odmítli odstěhovat nebo se po nezvyklém a většinou dost zoufalém životě ve městech raději vrátili do svých domovů. Na zamořených územích žije pět až sedm milionů lidí. Nejvíce v Bělorusku, jehož hranice leží jen asi deset kilometrů od elektrárny.

To všechno je daň za test reaktoru, který tehdy, 26. dubna 1986, v černobylské elektrárně nikoho příliš nezajímal...

Zdroj: Pavel Zuna – Slavné dny

Z historie

Ing. arch. Vladimír Richter

Osobnosti, které se zapsaly do historie Šardic

František Nešpor

Vladimír Richter pocházel z Měnína u Brna a vystudoval architekturu v Bratislavě. Do Šardic ho poté přivedl sňatek s Marií Frolcovou, Šardice č. 20 (u kostela). A také činnost v Orlu.

Po projektech katolických domů v Mutěnicích a Žarošicích, Orlovny v Blučině a dalších orelských a sakrálních staveb a kostela v Tvrdonicích, vypracoval projekt na nový kostel v Šardicích. Ten měl stát v trati Kostelisko (stavba nebyla po roce 1948 uskutečněna).

Dalším jeho úspěšným projektem byla šardická Orlovna – dnes Restaurace U Orla. Budova byla slavnostně otevřena na svatodušní svátky v roce 1938. Otevření Orlovny bylo spojeno s veřejným cvičením a jedinečně se vydařilo: ve slavnostním průvodu pochodovalo na 1500 Orlů a Orlic, z toho jeden tisíc cvičenců. To vše sledovaly na dva tisíce diváků. Z významných hostů té doby byli přítomni četnický velitel generál Putna, milotický velkostatkář Dr. Sailern, bratr V. Jílek, starosta Orla ČR. V době okupace se Vladimír Richter podílel na odbojové činnosti skupiny Kras, po válce byl zase členem protikomunistického odboje. Po komunistickém převratu v únoru 1948 nastalo zatýkání členů a funkcionářů Orla. Do hledáčku Státní bezpečnosti se dostal i Vladimír Richter, který si po dramatickém útěku zachránil holý život. Na jeho útěku se podílel i oblíbený lidový zpěvák Jožka Severin (za tuto pomoc dostal jeden rok vězení).

V emigraci v Americe se podílel na další činnosti Orla v exilu, jako jeden z jeho čelních představitelů, a také v činnosti dalších exilových organizací. Ing. Arch. Richter zemřel v roce 1980 v americkém Chicagu, při přípravě Reprezentačního plesu československých exulantů. Pohřben je v Chicagu.

Vrchní fotka:
Projekt budovy Orla v Šardicích

Prostřední fotka:
Projekt připravovaného kostela
v Šardicích

Spodní fotka:
Vladimír Richter
ve své kanceláři v Chicagu

Šardický hospody v 50. letech

Josef Zajíc

V 50. letech byly v obci čtyři hospody a každá patřila jinému politickému směru.

Valčíkova hospoda patřila k Národním socialistům, ale na chod hospody to nemělo žádný vliv a hospoda patřila k nejoblíbenějším a nejnavštěvovanějším v obci. Možná to bylo aji kvůli její poloze, že byla u zastávky a uprostřed dědiny. Mimo vlastní výčep tam byly aji stoly na hraní karet, kerý měly navíc šuplíky na drobné mince potřebný ke hře. Hodně se tam hrávaly šachy a dobrým hráčem byl Láďa K. Dokonce se později v sále hrál turnaj se šachovým velmistrem „Flórem“, kerý tam hrál simultánku s asi 20 protihráči. Velmistr nás všechny porazil, akorát jednu remizoval. Zásahu na tým, že takový mistr hrál v Šardicích, měl učitel Jožka D.

V hospodě byl taky klub ROH s knihovnou a rádiem. V místnosti se scházely různé party, například „parta nezeňme se“ a jiný.

K hospodě patřil aji kinosál. Před rekonstrukcí po válce bylo plátno na zdi u hlavní silnice a po přestavbě bylo plátno umístěný na opačné straně, na jevišti. Filmy se hrávaly ve středu, v sobotu a neděli večer a v neděli odpoledne pro děti. Film v sobotu a neděli večer byl stejný, aji pro děti odpoledne, a několik let to byla samá válka, hlavně po roku 1948. Přiznám se, že jsme měli někdy špatný spaní.

Před filmem pro děti se děla aji věc, na dnešní dobu velice zvláštní. Děti si před filmovým představením kupovaly do sálu za korunu krajíček chleba, a tak většina dětí šla do sálu s krajíčkem chleba v ruce. A věřte, nebylo to z hladu.

V kinosále se pořádaly divadelní a jiná představení. V té době do obce zájezdělo pravidelně Slovácké divadlo z Uherštího Hradiště. Taky se tam po odklizení lavic pořádaly plesy, velikonoční zábavy, silvestry a hody. A to většinou tehdy, když se konaly zábavy ve dvou sálech. Po zřízení širokoúhlého kina v sále u Sehnalů v roce 1960 se u Valčíků uvolnil sál a pro pořádání výstav zahrádkářů, chovatelů a svazu žen.

Hospoda U Zahrádků měla příznivce v Agrární straně. U všech hospod se jednalo o příznivce z doby První republiky. Před hospodů v malém parku stával pomník Antonína Švehly, agrárního politika, kerýho si vážil aji T. G. Masaryk. Pomník byl zlikvidovaný po roce 1950. Hospoda byla menší jak Valčíkova, nebyl tam žádný klub, ale byl tam kulečník. Původní zařízení výčepu pamatuju. Bylo eště se šprlaty, jak je vidět v seriálu „Slovácko sa súdí“. Sál byl postavený před válkou, hospoda byla stará. V sále se pořádala většina tanečních aji svatebních zábav. Jeden čas tam bývaly v neděli aji odpolední čaje a tyto taneční akce byly velice oblíbené hlavně u mládeže. Hrávali tam kluci ze Šardic, aji nekeří brigádníci z výstavby dolů. Podle vyprávění paní Vlasty G. po vyjítí školy chodili mladí na taneční zábavy nazývané merendy. Ty byly v sobotu v sále U Zahrádků, a to po dobu nejvýše dvou let, protože za nás, o dva roky mladší, už nebyly. Samotný název „merenda“ má více významů. V naší zemi je to společenská zábava s jídlem nebo zábava s tancem, na Moravě jídlo na cestu nebo žertovná báseň.

V sále U Zahrádků bylo několik pingpongových stolů, keré bývaly dost obsazené a mládež se na nich pěkně rozhýbala. Dobrým hráčem býval Jožka S. V hospodě byl kulečnickový automat, kerý se taky dost používal. Před začátkem taneční zábavy tetička Zahrádkova posypali podlahu nastrouhaným voskem, aby se podlaha lepší klouzala.

Sehnalova hospoda byla lidovecká, a proto byla zlikvidovaná jako první. Tato strana měla nejbližší ke katolické církvi. Do roku 1948 se tam konaly katolický soutěže, kerý byly dost náročný na vědomosti. Při jedné ze soutěží dostal vítěz Biblu. Tu tenkrát vyhrála Mařenka Zapletalová, dcera obchodníka Zapletalů. Ve dvoře hospody byla aji kuželková dráha. V zadní části vlevo byla spořitelna, kampelička. K hospodě patřil sál, kerý byl současně tělocvična. Bylo tam stejný vybavení jako ve školní tělocvičně. Po odstranění cvičebního náradí, složení skládacích židel a nastrojení sálu se tam pořádaly aji plesy nebo divadelní představení. Jednu po

válce mě tam příbuzní vzali na představení místních ochotníků. Byl to kus z období války o zatýkání gestapem. Na jevišti bylo tolik křiku, nařikání aji pláču, že sem v půlce představení utekl dom.

Po únoru 1948 byl majetek Orla zkonfiskovaný a organizace zakázána. Časem stejně odpadli Sokoli, Junáci a jiní. Náradí bylo vyhozené, zrezivělo a přišlo na zmar. Bradla se povalovaly v humně u Esterků, když nám je dali, tak už nešly rozhýbat. Kolem roku 1950 bylo ze sálu skladiště obilí. O několik let později se v upraveném sále ubytovali brigádníci pro výstavbu dolů. Až po roku 1960 bylo ze sálu vybudovaný širokoúhlý kino.

Zicháčkova hospoda byla komunistická a znal jsem ji málo, protože byla i trochu stranú. Byl tam taky sál, kde se pořádaly taneční zábavy a hrálo divadlo. Později tam byl zřízený aji sklad nábytku.

V 50. letech byly všechny pohostinství a obchody znárodněny a předány „Jednotě“. Po roce 1989 byly hospody zase navraceny původním majitelům. K pohostinstvím bych chtěl eště přidat dvě živnosti, a to Šlézarovo obuvnictví a Pěňčovo malířství a natěračství. Sou to živnosti, kde se nechodilo pravidelně, proto sú aji méně známý. Ke Šlézarům sme si chodili zalepit duše na kolo. Všady v místnostech bylo plno strojů, proto se domnívám, že živnost se víc než opravů bot zabývala jejich výrobú. Nekerý stroje sú dnes vystaveny na Rezidenci. Říkalo se, že živnost spolupracuje aji s firmou Baťa, kdo tam pracoval a esi měli aji nějakých učňů, to už nevím. Na zánik živnosti mělo vliv nejen znárodnění, ale taky smrt jejich jedinýho syna, kerý tragicky zahynul na motocyklu. Nehoda se stala v zatáčce u Mistrína. Na jeho pohřeb si pamatuju. Šlézarovi, jak strýček tak tetička, byli velice hodní a měli velikú zásluhu, že u jejich domu býval první oltář při průvodu na Boží tělo.

Pěňčova živnost malířství a natěračství byla úspěšná a měla aji několik učňů. Po roce 1948 byla zastavena příprava na výstavbu nového kostela, proto bylo rozhodnutý o opravě stávajícího koste-

la. Byla to veliká akce, která vyžadovala veliký úsilí občanů. Strýček Pěnča tam potom prováděl výmalbu. Malovali tam aji ornamenty, na který měli vyrobený takový šablony. Tenkrát sem se

jich zeptal, kdo jim ty šablony dělal, oni mě odpověděli, že sami za pomoci knih. Z toho bylo vidět, že se aji o umění zajímali. Jednu mně říkali, že dobrý malíř se pozná, až tenkrát, jak veme do ruky

štětec. Protože se domy malovaly jednu za několik let, tak aji kontakty s živností byly malé. Živnost byla znárodněna jak všechny ostatní a byla začleněna do komunálních služeb.

Lovec autogramů

Josef Čech

Po zveřejnění článku v minulém čísle Šardického zpravodaje se ke mně dostaly dvě historické fotografie velkých hvězd nejen mistřínského boxu. V první řadě bych chtěl vzpomenout mezi boxery unikát, a to je rodinu Valkovičů: otec Ota Valkovič a jeho synové Jan, Milan, Jirka a Svaťa – všichni boxovali za box Mistřín. Kromě Jana, který boxoval 1. ligu za OP Prostějov (plus box Mistřín).

Dále bych vzpomněl: Jan Hajný (*1928) mistřínský rodák, boxoval za box Mistřín.

Bratři Lysoňkové – starší František (box Mistřín) a mladší Josef, který byl několikanásobným mistrem republiky s Duklou Olomouc (1. liga). Na závěr kariéry boxoval za box Mistřín. Jednou z hvězd mistřínského boxu byl velký obětavec a srdcař František Keňo (*1924). Boxoval 1. ligu za OP Pros-

tějov, a pak mnoho let za Mistřín. Po skončení své bohaté boxerské kariéry se dal na kuželky, kde dosahoval také vynikajících výsledků a pomohl Mistřínu k postupu do 2. ligy. V 70. letech se dal na dráhu boxerského trenéra a začal se starat o mládež, která brzy zaznamenala špičku v Československé republice (viz mistr republiky Tibor Šopor, dále Josef Horák, Bednařík, Pluháček, Kuba, Mihulka, Bravenec a Micka). S boxem to zkoušel i jeho syn, dnes již Šardičák Jiří Keňo, ale pro problémy s očima musel boxu zanechat, a tak se jako jeho otec vrhl na kuželky, kde byl také úspěšný.

Velké úspěchy v mistřínském ringu sklízeli i dva Šardičáci, a to Saša Fibinger (Šany) a v muší váze dnes již zesnulý Toník Vlčko (Durancija), který vyhrál většinu zápasů bez boje, protože soupeř neměl pro tuto váhu borce.

S boxem to zkoušel i Jaroslav Padalík a dva Svatoboráci žijící v Šardicích – František Gengela (muší váha) a Jaro-

slav Navrátil. V dorosteneckém věku to zkoušeli i dva Šardičáci, Ivo Příkazký a Jakub Glod, které měl na starosti trenér Josef Horák.

Na závěr přikládám dvě foto. První foto v ringu František Keňo. Druhé foto 1. liga OP Prostějov. Sedmý stojící Jan Valkovič, dole klečící František Keňo.

Letní recepty

Jahodová bublanina

3 ks vajec
200 ml smetany
1 hrnek polohrubé mouky
700 g jahod
1 lžička prášku do pečiva
1 hrnek cukru
1 ks vanilkového lisku
moučkový cukr na posypání

Vejce vyšlehejte s cukrem a přidejte smetanu. Postupně vmíchejte prosátou mouku smíchanou s práškem do pečiva a dobře promíchejte, dokud nevznikne hladké těsto. Těsto vlijte do

vymazané a hrubou moukou vysypané formy, pokladte jej omytými jahodami a upečte (pokud chcete zabránit propadnutí jahod na dno formy, promíchejte je v misce s trochou mouky

předtím, než je budete na bublaninu pokládat).

Po vychladnutí zasypte moučkovým cukrem.

Dobrou chuť.

Letní salát s mozzarellou

650 g salátu
150 g salátové okurky
200 g rajčat
150 g papriky
250 g mozzarellы
olivový olej
bazalkové pesto

Salát natrhejte, omytou zeleninu nakrájejte, pokladte mozzarellou a zakápněte olejem a pestem.

Muzeum a inforcentrum Augustiniánská rezidence

Otevřeno červen–září

Sobota 13:00 – 17:00, neděle a svátky 10:00 – 17:00

Úterý až pátek je možno objednat prohlídku
na tel. číslech 518 624 525, 734 203 090.

Unikátní trvalá expozice měřidel a vah, lidová jizba a kroj,
Moravské Slovácko – výstava fotografií Radka Severy.
Obřadní, koncertní a přednáškový sál, výstavní prostory.

Moravské Slovácko Fotografie Radka Severy

Zveme Vás do Augustiniánské rezidence v Šardicích

Otevřeno červen - září

sobota 13.00 - 17.00

neděle a svátky 10.00 - 17.00

RADEK SEVERA
FOTOGRAFIE

PRODÁVÁTE NEMOVITOST?

Profesionální komentovaná videoprohlídka

Pomůžu i Vám s prodejem Vaší nemovitosti

Rodinné domy

Vinné sklepy Výkup nemovitostí

Stavební pozemky

Vinohrady

Pole, sady

Jan Vystoupil

Realitní makléř

+420 774 999 016

www.janvystoupil.cz

Pro své klienty aktuálně hledám

- Rodinný dům ideálně s větší zahradou
- Vinné sklepy, nejlépe s vlastním vinohradem
- Stavební pozemky různých velikostí
- Dům ke kompletní rekonstrukci
- Samostatnou registrovanou vinici
- Ovocný sad ideálně s chatkou

FIN
REAL
INVEST

• Finance

• Reality

• Investice

Všechny fotky z akce
Projdíme se dědinů

